

RASPOLOŽIVI IZVORI ZA FINANSIRANJE PREDUZETNIKA / POČETNIKA

BEOGRAD, 6.2.2019.

AUTOR: JELENA THOROGOOD

FINANSIRANJE PREDUZETNIŠTVA

- Veliki broj istraživanja, među kojima je i posljednje koje su pripremili British Council i Švedski institut za javne politike, pokazuje da je jedan od dva ključna problema za razvoj preduzetništva u Srbiji – **finansiranje**.

(Izvor: <https://www.ekapija.com/news/2205215/medjunarodno-istrazivanje-lociralo-najvece-prepreke-za-razvoj-preduzetnistva-u-srbiji>)

- Mogući izvori finansiranja za početnike u poslovanju, osim sredstava pozajmljenih od porodice i prijatelja, predstavljaju programi podrške Vlade Republike Srbije – Ministarstva privrede, donatorski programi dok je ponuda banaka veoma ograničena.
- Obim sredstava koji se na ovaj način nudi preduzetnicima daleko je **manji od njihovih potreba**.

POMOĆ DRŽAVE ZA NOVE PREDUZETNIKE

NACIONALNA SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE REPUBLIKE SRBIJE

- Nacionalna služba za zapošljavanje odobrava RSD 180.000 za početnike u poslovanju.
- Uslov je da su preduzetnik-firma registrovani u prethodnoj godini i budu aktivni 12 meseci od datuma odobravanja granta, odnosno uplaćuju poreze i doprinose. Link:
http://www.nsz.gov.rs/live/digitalAssets/9/9613_javni_poziv_nezaposlenima_za_dodelu_subvencije_za_samozapojavanje_u_2018_godini_ipa_2013.pdf

MINISTARSTVO ZA INOVACIJE I TEHNOLOŠKI RAZVOJ

- Ministarstvo za inovacije i tehnološki razvoj objavilo je javne konkurse za promociju preduzetništva, ženskog preduzetništva i inovacija. Konkursima je propisano da projekti treba da budu implementirani u saradnji sa lokalnom samoupravom čija je namena promocija preduzetništva i mentorske usluge (ne direktno finansiranje preduzetnika):
<https://inovacije.gov.rs/wp-content/uploads/2018/03/1.-Javni-poziv-promocija.pdf>
- Neke od opština imale su programe podrške preduzetnicima, pogledajte sajtove opština prema lokaciji gde je preduzetnik-preduzeće registrovano.

POMOĆ DRŽAVE ZA NOVE PREDUZETNIKE

MINISTARSTVO PRIVREDE REPUBLIKE SRBIJE

- Ministarstvo privrede-Fond za razvoj odobrava kombinaciju granta (30%) i kredita (70%) u minimalnom iznosu ulaganja od EUR 3500 za preduzetnike u 2019.g.
- Namena: ulaganja u poslovni prostor i opremu; trajna obrtna sredstva mogu biti do 20% ukupnog ulaganja;
- Uslovi kredita: rok otplate 5 godina, kamata 1% uz garanciju banke ili 2% uz druga sredstva obezbedjena (zalogu, hipoteku);
- Javni poziv je otvoren dok se opredeljena sredstva u Budžetu Republike Srbije ne potroše;
- Više informacija na linku: http://privreda.gov.rs/javni_pozivi/javni-poziv-za-dodelu-bespovratnih-sredstava-u-okviru-programa-podsticanja-razvoja-preduzetnistva-kroz-finansijsku-podrsku-za-pocetnike-u-poslovanju-u-2019-godini/

DONATORSKI PROGRAMI: POKRENI SE ZA POSAO

Projekat "Pokreni se za posao"

- ✓ Realizovan je od strane Filip Moris i organizacije ENECA,
- ✓ Dodeljuje novčanu i mentorsku pomoć za početnike u poslovanju;
- ✓ Ocenjuju se inovativne i održive ideje za unapredjenje svog biznisa;
- ✓ Novčana pomoć je u vidu donacije opreme, licence, sertifikacije i to u vrednosti do RSD 1.000.000;
- ✓ Obavezno je vaše učešće u iznosu od 20% vrednosti projekta;
- ✓ Potrebno je da dokumentaciju podnesete do 31.marta 2019.g.
- ✓ Više informacija možete dobiti na linku: <https://pokrenisezaposao.rs/o-programu/>;

DONATORSKI PROGRAMI:

- Donatori kao što su EU, USAID, SIDA-Švedska bilateralna pomoć, i dr. povremeno imaju programe koji rade na podsticanju preduzetništva u Srbiji. Programi uglavnom pružaju tehničku pomoć vezano za razvoj ovog segmenta poslovanja, a u nekim slučajevima daju u vidu donacija i novčana sredstva. Trenutno ni jedan od programa ne nudi finansiranje preduzetnika-početnika.

BANKE:

- Erste banka sa svojim programom “Korak po korak“ je trenutno jedina banka koja daje kredite početnicima preduzetnicima;
- Mogućnost učešća u ovom programu imaju start-up preduzeća, socijalna preduzeća i organizacije civilnog društva;
- Program nudi investicione kredite i kredite za obrtna sredstva uz mogućnost menica kao jedinog sredstva obezbedjenja;
- Više informacija na linku: https://www.erstebank.rs/sr/korak-po-korak?gclid=EAlalQobChMlodPwrLul4AlVhaiaCh2HQg0AEAMYASAAEgJM__D_BwE

BANKE

- Kod ostalih poslovnih banaka preduzetnici mogu dobiti kredite samo ako posluju najmanje 12-15 meseci, uz uslove obezbedjenja (menice, hipoteke, zaloga, itd), minimalni iznos kredita je od oko EUR 5,000; efektivne kamatne stope su od oko 8% na godišnjem nivou za investicione kredite;
- Posebne programe za male biznise i preduzetnike imaju skoro sve poslovne banke u Srbiji: Intesa Banka, Societe General Banka, Komercijalna, UniCredit, Credit Agricole, itd;

POSLOVNI ANDJELI

- Koncept tzv. "Poslovni andjeli" je u začetku u Srbiji. To je koncept gde ljudi koji imaju sredstva ulažu u poslovne ideje, tj. Biznise drugih ljudi koji su na samom početku, a za uzvrat očekuju udeo u kompaniji ili u profitu. U Srbiji je broj "poslovnih andjela" još uvek ograničen i uglavnom usmeren na brzo rastuće kompanije u IT sektoru. Više informacija možete pogledati na linku: <http://nstarter.co/2018/02/08/biznis-andeli-kako-vam-mogu-pomoci/>

KONTAKTI AUTORA

Ukoliko su vam potrebne dodatne informacije i pojašnjenja vezano za mogućnosti finansiranja početnika u poslovanju, možete se obratiti autoru ovog teksta Jeleni Thorogood na email jelena.thorogood@hotmail.com.

Autor teksta je magistar ekonomije sa više od 20 godina iskustva u oblasti ekonomije i finansija.